

मुक्तस्वाध्यायपीठम्
(Institute of Distance Education)

राष्ट्रीयसंस्कृतसंस्थानम् (मानितविश्वविद्यालयः)

५६-५७, इन्स्टीट्यूशनल एरिया, जनकपुरी,
नवदेहली-११० ०५८

शास्त्रीतृतीयवर्षम् - (फलितज्यौतिषम्) षष्ठपत्रम्
प्रदत्तकार्यम् (Assignment)

2016-17

पत्रम् - विषयः -
अध्येतुः नाम - पञ्जीकरणसंख्या -
अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकाप्रेषणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा उत्तराणि विलिख्य एतत्पुस्तिकाप्रत्यर्पणदिनाङ्कः -

अध्येतुः हस्ताक्षरम्

मूल्याङ्कनकर्तुः नाम -
मूल्याङ्कनकर्त्रा एतत्पुस्तिकाप्राप्तिदिनाङ्कः -
मूल्याङ्कनकर्त्रा मूल्याङ्कनानन्तरं संस्थाने समर्पणदिनाङ्कः -
अध्येत्रा प्राप्ताङ्काः -

खण्डः	निर्धारिताङ्काः	प्राप्ताङ्काः
खण्डः - क	20 X 02 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ख	05 X 08 = 40 अङ्काः	
खण्डः - ग	02 X 10 = 20 अङ्काः	
	पूर्णाङ्काः 100	प्राप्ताङ्काः

मूल्याङ्कनपुरस्सरं परामर्शैः सह अध्येतुः कृते एतत्पुस्तिकायाः पुनःप्रेषणदिनाङ्कः -

मूल्याङ्कनकर्तुः हस्ताक्षरम्

स्थानम्

दिनाङ्कः

शास्त्रीतृतीयवर्षम् - (फलितज्यौतिषम्) षष्ठपत्रम्

विषयः (अ) जातकालङ्कारः 50 अङ्काः। (ब) जैमिनीयसूत्रम् 50 अङ्काः।

निर्देशः अस्य प्रश्नपत्रस्य शतम् (100) अङ्काः निर्धारिताः सन्ति एवम् अस्मिन् त्रीणि (3) खण्डानि सन्ति। अध्येत्रा एषु समाहितानां प्रश्नानामुत्तरं पृथग्विहित-विस्तृत-निर्देशानुसारेण देयम्।

Note This paper is of one hundred (100) marks containing three (3) sections. Candidates are required to attempt the questions contained in these sections according to the detailed instructions given therein.

खण्डः क

प्रश्नाः विंशतिः समाधेयाः

अङ्काः - 20 x 02 = 40

निर्देशः : अस्मात् खण्डात् केचन विंशतिः (20) प्रश्नाः समाधेयाः।

Note : This section contains twenty five (25) questions. Out of these twenty (20) questions should be answered.

1. उकारशब्दस्य कः अर्थः भवति?
2. जैमिनिसूत्रे मङ्गलाचरणे कस्य वन्दना कृता वर्तते?
3. जैमिनिसूत्रे प्रथमाध्याये कति पादाः सन्ति?
4. दारशब्देन कति अङ्काः भवन्ति?
5. चरराशीनां दृष्टिः कुत्र कुत्र भवति?
6. अर्गलाशब्दस्य कः अर्थः भवति?
7. कः आत्मकारकः ग्रहः भवति?
8. जैमिनिसूत्रे प्रथमाध्याये का दशा प्रतिपादिता वर्तते?
9. आरुढलग्नं केन ग्रहेण भवति?
10. सर्पनिधनं केन ग्रहेण भवति?
11. पितृदिनेशाभ्याम् इति शब्दस्य कः अर्थः भवति?
12. पूर्णायुषः कति भेदाः भवन्ति?
13. विसंवादे सति कस्मात् आयुर्निर्णयः क्रियते?
14. जातकालङ्कारः कस्मिन् शके विरचितः?
15. दुश्चिक्वं कस्य भावस्य संज्ञा भवति?
16. जातकालङ्कारः कस्मिन् छन्दे लिखितः वर्तते?
17. अर्किः पदस्य कः अर्थः भवति?
18. शनेः कानि कानि मित्राणि भवन्ति?
19. जन्मान्धः केन ग्रहेण भवति?
20. अकस्मात् गृहप्राप्तिः कथं भवति?

21. सप्तसप्तः कस्य ग्रहस्य पर्यायः?
22. नपुंसकयोगः कथं भवति?
23. विषकन्यायोगः कथं ज्ञायते?
24. दीर्घायुयोगः लेखनीयः?
25. अल्पायुयोगः लेखनीयः?

खण्डः ख

प्रश्नाः पञ्च समाधेयाः

अङ्काः - 05 x 08 = 40

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् पञ्च (05) प्रश्नाः समाधेयाः। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः शतशब्दैः (100) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains eight (08) questions. Out of these five (05) questions should be answered. Each question should be answered in about one hundred (100) words.

1. राशीनां दृष्टिः जैमिनिसूत्रानुसारेण कथं ज्ञायते इति विस्तरेण प्रतिपाद्यताम्?
2. चरदशासाधनम् अन्तर्दशासाधनं च कथं क्रियते इति विशदं विविच्यताम्?
3. त्रिकोणदशासाधनं कथं क्रियते इति विशदीयताम्?
4. नक्षत्रदशासाधनं जैमिनिसूत्रानुसारेण कथं क्रियते इति आलोच्यताम्?
5. जातकालङ्कारमते सन्ततेः विचारः कथं क्रियते?
6. केचन त्रयो दीर्घायुयोगाः लेखनीयाः?
7. षष्ठभावस्य फलं जातकालङ्कारदिशा विविच्यताम्?
8. लग्नादीनां त्रिविधाः संज्ञाः प्रतिपादनीयाः?

खण्डः ग

प्रश्नाः द्वौ समाधेयौ

अङ्काः - 02 x 10 = 20

टिप्पणी : अस्मात् खण्डात् द्वौ (02) प्रश्नौ समाधेयौ। प्रत्येकम्प्रश्नः प्रायः त्रिशतशब्दैः (300) समपेक्ष्यते।

Note : This section contains four (04) questions. Out of these two (02) questions should be answered. Each question should be answered in about three hundred (300) words.

1. जैमिनिसूत्रानुसारेण आयुर्दायसाधनं कथं क्रियते इति विस्तरेण विविच्यताम्?
2. शूलदशायाः साधनं कथं क्रियते इति विशदं प्रतिपाद्यताम्?
3. विषकन्यायोगः कथं ज्ञायते इति उल्लिख्यताम्?
4. भावाध्यायस्य सारः संस्कृतभाषायां लिखतु?

